

УДК 330

Ткач Л.О., аспірант,
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ, Україна

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН В ДЕРЖАВНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ

Блокчейн-технологія має значний потенціал для трансформації державного сектору в Україні, підвищуючи прозорість, ефективність та підзвітність. Її впровадження може призвести до покращення надання послуг громадянам, скорочення бюрократії та стимулювання інновацій. Існує багато прикладів того, як блокчейн вже використовується або пропонується використовувати в державному секторі України.

Уряд України активно досліджує потенціал блокчейну. У 2017 році було затверджено Концепцію розвитку блокчейн-технологій в Україні до 2025 року [1], яка окреслює плани щодо підтримки створення блокчейн-стартапів, проведення наукових досліджень та створення блокчейн-інфраструктури.

Основними задачами цієї Концепції є створення сприятливого середовища для розвитку блокчейн-технологій в Україні, залучення до України інвестицій саме у блокчейн-проекти, сприяння розвитку українських блокчейн-компаній та застосування блокчейн-технологій в державному секторі.

Для цього було створено робочу групу з розробки законодавства, що регулює використання блокчейн-технологій. Також було проведено ряд семінарів та конференцій з питань блокчейн-технологій [2-4], на яких були визначені досягнення та перспективи розвитку.

Починаючи з 2020 року було запущено кілька пілотних проектів з використання блокчейн-технологій в державному секторі.

Одним із проектів було відстеження тютюнових виробів. Цей проект був запущений Державною митною службою України спільно з компанією IBM. Блокчейн-система дозволяє відстежувати рух тютюнових виробів від виробника

до кінцевого споживача. Це дає можливість митникам відстежувати легальність товарів та виявляти підробки.

Також у 2021 році був запущений проект декларування товарів Державною митною службою України спільно з компанією Deloitte. Блокчейн-система дозволяє автоматизувати багато етапів процесу декларування, що робить його більш швидким та ефективним. Це призвело до збільшення обсягів торгівлі та зростання надходжень до бюджету.

У 2022 році Державною митною службою України спільно з компанією Monobank був запущений проект сплати митних зборів. Завдяки проекту платники митних зборів отримали можливість сплачувати їх онлайн 24/7 без необхідності відвідувати митні органи. Це значно економить час та зусилля, а також зменшує ризик шахрайства.

У 2021 році Міністерство цифрової трансформації України запустило пілотний проект з використання блокчейн-технології для видачі електронних резидентств. А у 2022 році Міністерство цифрової трансформації України оголосило про розробку цифрового паспорта на основі блокчейн-технології. Цифрові паспорти більш зручні у використанні, ніж паперові. Це дозволило українцям отримувати доступ до державних послуг онлайн.

Всі цифрові документи українців (паспорти, посвідчення водія, свідоцтва про народження, дипломи і т.д.) зберігаються у сервісі Дія - це мобільний додаток, веб-портал та бренд цифрової держави в Україні [5]. Це робить їх більш безпечними та стійкими до підробок.

У майбутньому в Україні можна буде голосувати на місцевих виборах за допомогою Дії, використовуючи блокчейн-технологію для забезпечення безпеки та прозорості голосування. Блокчейн використовується для підтвердження вашої особистості при доступі до онлайн-послуг, укладанні угод, опитуваннях. Дія стала одним із найуспішніших проектів цифрової трансформації в Україні.

На сьогодні, на жаль, законодавство, що регулює використання блокчейн-технологій, все ще не розроблено в повному обсязі. Інфраструктура для

розвитку блокчейн-технологій все ще не розвинена. Рівень підготовки кадрів у сфері блокчейн-технологій все ще не достатній.

Не дивлячись на те, що Міністерство цифрової трансформації України створило безкоштовний курс з криптограмотності та блокчейну [6], рівень обізнаності населення про блокчейн-технології все ще низький.

Також на впровадження технології блокчейн має великий вплив війна. Після широкомасштабного вторгнення країни-агресора — Росії, багато компаній та організацій, які працювали над блокчейн-проектами, змушені були зупинити або уповільнити свою діяльність.

Багато людей, які працювали в блокчейн-сфері, були змушені покинути свої домівки та робочі місця через війну. Це призвело до втрати цінних кадрів та ресурсів для блокчейн-проектів. Та і невизначеність щодо майбутнього України робить інвестування в блокчейн-проекти більш ризикованим, що може стримувати розвиток цієї галузі.

Водночас, війна продемонструвала важливість децентралізованих систем, таких як блокчейн. Це може призвести до зростання інтересу до використання блокчейн-технологій для різних цілей, таких як захист даних, забезпечення прозорості та стійкості до цензури.

Блокчейн-технологія використовується для збору коштів на гуманітарні потреби та для відстеження розподілу допомоги. Це робить гуманітарну допомогу більш ефективною та прозорою.

Література

1. <https://ain.ua/2022/12/29/bornjakov-pro-blockchain/>
2. <https://blockchainua.com/en/>
3. <https://kyiv.blockchainforum.com/>
4. <https://blockchainua.com/en/>
5. <https://diia.gov.ua/>
6. <https://thedigital.gov.ua/news/v-ukraini-startuvav-bezoplatniy-kurs-iz-kriptogramotnosti-ta-blokcheynu>